

CHRISTINA EN LUTGARDIS

HET VERHAAL VAN
TWEË MYSTIEKE VROUWEN
IN SINT-TRUIDEN

WOORD VOORAF

Eerst was er Christina. Een spirituele vrouw uit Sint-Truiden, geboren in de twaalfde eeuw, wier wonderbaarlijke leven ons uitnodigde om haar *vita* te lezen en te herlezen, in het Latijn en in het Middelnederlands. We vonden aanknopingspunten in de literatuur en gingen op zoek naar haar aanwezigheid in de kunst. Die zoektocht bracht ons tot ver buiten Haspengouw.

Het enthousiasme van de toehoorders bij enkele voordrachten voor de Geschied- en Oudheidkundige Kring van Sint-Truiden sterkte ons in onze studie. We dompelden ons onder in mystiek en mysticae, probeerden vat te krijgen op die complexe maar bijzonder boeiende middeleeuwse periode en maakten kennis met het doctoraatsonderzoek van Suzan Folkerts over de middeleeuwse *vitae* van Christina. We stimuleerden Katrien Houbey om haar bachelor- en masterproef aan vrome Haspengouwse vrouwen te wijden, schreven onze bevindingen neer in een reeks brochures, vonden de missing link in het onderzoek van Jean-Claude Ghislain naar de doopvont van Wellen in het Metropolitan Museum of Art in New York, stelden de iconografie van Christina samen en maakten onder redactie van Jef Ector voor het eerst sinds de vijftiende eeuw een nieuwe Nederlandse vertaling van Christina's Latijnse *vita*.

Toen was er ook Lutgardis. Christina en Lutgardis leerden elkaar beter kennen in het Sint-Katelijnklooster in Sint-Truiden. En zo besloten we om ook de Sint-Truidense periode in het leven van Lutgardis bij ons verhaal te betrekken. We vertaalden eveneens de Latijnse brief van Jacob van Vitry uit 1217 'aan vrouwe Lutgard van Sint-Truiden, zijn meest spirituele vriendin'.

De tegenstelling tussen boerendochter Christina en stadsjuffrouw Lutgardis blijft een interessant gegeven. Beide vrouwen gaven openlijk uiting aan hun mystieke ervaringen en werden spirituele leidsters voor hun gemeenschap. Dit werd meermaals in de iconografie uitgebeeld.

We hadden geen vermoeden dat ons onderzoek zo ver zou uitdeinen. Dit boek en de tentoonstelling in de Begijnhofkerk zijn de kroon op ons werk.

Een bijzonder woord van dank aan de medewerkers van Erfgoedcel Sint-Truiden voor de projectmatige ondersteuning. Onder de vleugels van de erfgoedcel mochten we onze reeks brochures uitbrengen. Dank ook aan de stad Sint-Truiden voor haar geloof in het project om de heilige vrouwen in het Trudojaar 2012 een prominente rol te geven, aan Patrick De Rynck voor het omzetten van de werkdocumenten van de werkgroep en de vele beschikbare literatuur in een boektekst, aan Impermo om onze droom over de doopvont mee vorm te geven, aan de talrijke bruikleengevers voor de tentoonstelling, aan de vele mensen die de werkgroep van kortbij of van ver een helpende hand toestaken en aan allen die Christina en Lutgardis een bijzondere plaats in hun hart geven.

Jo Van Mechelen, Camille Vanlangendonck,
Jozef Smeesters en Lieve Opsteyn
namens de Werkgroep Christina

09	WOORD VOORAF
11	KENNISMAKING
13	PROLOOG

DEEL I

**CHRISTINA EN
LUTGARDIS, DE CONTEXT**

17	1.
BIOGRAFIE VAN EEN STAD	
25	2.
VROME VROUWEN IN DE HOOFDROL	
37	3.
HEILIGEN EN HUN LEVENS	
49	4.
EEN NIEUW CONCEPT: HET VAGEVUUR	
59	STAPPEN DOOR DE TIJD

DEEL II

ÉÉN BIOGRAAF, TWEE LEVENS

67	1.
EEN BIOGRAAF EN ZIJN VOORBEELD	
81	2.
HET LEVEN VAN CHRISTINA DE WONDERBARE	
107	3.
HET LEVEN VAN LUTGARDIS VAN TONGEREN	

**ACHT EEUWEN
CHRISTINA EN LUTGARDIS**

131 1.
EEN OVERZICHT IN DATA

153 2.
ENKELE FACETTEN UITGELICHT

EXTRA'S

187 1.
**'U TE MOGEN TERUGZIEN IN DEZE WERELD...'.
BRIEF VAN JACOB VAN VITRY
AAN LUTGARDIS VAN SINT-TRUIDEN (1217)**

203 2.
**EEN MIDDELEEUWS VERSLAG UIT
HET VAGEVUUR**

223 **BEKNOPTE BIBLIOGRAFIE**

231 **COLOFON**